Dialekt bawarski

Dialekt bawarski, **język bawarski** (*boarisch*, niem. *Bairisch*) – duża grupa gwar górnoniemieckich, klasyfikowana przez część językoznawców jako język odrębny od niemieckiego, natomiast potocznie, ze względu na fakt, że bawarski jest głównie językiem mówionym, zaś jego użytkownicy posługują się w piśmie niemczyzną standardową, traktowany jest często jako zespół gwar języka niemieckiego. Na obszarze zajmowanym przez gwary dialektu/języka bawarskiego występuje powszechna dyglosja – w mowie używana jest lokalna gwara bawarska/austriacka, zaś w piśmie standardowy język niemiecki. Wielu użytkowników, zwłaszcza w mniejszych miejscowościach, zazwyczaj nie ma okazji posługiwać się niemieckim w mowie, chociaż uczą się go w szkole. Historycznie rzecz biorąc, dialekt bawarski rozprzestrzenił się również na obszar dzisiejszej Austrii, wobec tego niektórzy badacze preferują nazwę „austriacko-bawarski”

Boarisch	
Obszar	Górna Bawaria, Dolna Bawaria, Górny Palatynat, Południowy Vogtland, Austria (oprócz kraju związkowego Vorarlberg), Samnaun, Gryzonia, Prowincja Bolzano, Böhmerwald/Hinterer Bayerischer Wald
Liczba mówiących	ok. 14 mln[1]
Pismo/alfabet	łacińskie
Klasyfikacja genetyczna	
▪ Języki indoeuropejskie ▪ Języki germańskie ▪ Języki zachodniogermańskie ▪ Dialekt bawarski	
Status oficjalny	
język urzędowy	Niemcy (landy – Bawaria), Austria (oprócz kraju związkowego Vorarlberg), Włochy – Alto Adige (Tyrol Południowy)
UNESCO	2 wrażliwy↗
Ethnologue	5 rozwojowy↗
Kody języka	
ISO 639-1	–
ISO 639-2	gem
Kod ISO 639-3↗	bar
IETF	bar
Glottolog	bava1246 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/bava1246)
Ethnologue	bar (https://www.ethnologue.com/language/bar)
WALS	gau (http://wals.info/languoid/lect/wals_code_gau), gba (http://wals.info/languoid/lect/wals_code_gba), gvi (http://wals.inf

Przykłady

Austriacki	S’ Boarische is a Grubbm vô Dialektn im Sü(i)dn vôm daitschn Sprâchraum.
Bawarski	S’ Boarische is a Grubbm vo Dialekt im Sidn vom daitschn Sprâchraum.
Niemiecki	Das Bairische ist eine Gruppe von Dialekten im Süden des deutschen Sprachraumes.
Polski	Bawarski to grupa dialektów używanych na południu niemieckiego obszaru językowego.

Austriacki	Serwas/Hawedèrè/Griaß Di, i bî da Pèda und kumm/kimm vô Minga.
Bawarski	Serwus/Habèderè/Griaß Di, i bin/bî da Pèda und kumm/kimm vo Minga.
Niemiecki	Hallo, ich bin Peter und ich komme aus München.
Polski	Cześć, jestem Piotr i pochodzę z Monachium.

Austriacki	D’Lisa/'s-Liasl hâd se an Hàxn brochn/brocha.
Bawarski	As Liasal hâd se an Hàxn/Hàx brocha.
Niemiecki	Lisa hat sich das Bein gebrochen.
Polski	Lisa złamała nogę.

Austriacki	I hå/håb/hã/hò a Göid/Gòid gfundn.
Bawarski	I hå/håb a Gèid/Gòid/Göld gfundn/gfuna.
Niemiecki	Ich habe Geld gefunden.
Polski	Znalazłem pieniądze.

Przypisy

1. https://www.ethnologue.com/18/language/bar/.

Linki zewnętrzne

- Wikipedia w języku bawarskim (https://bar.wikipedia.org/)

	o/languoid/lect/wals_code_gvi)
SIL	BAR
W Wikipedii	
Zobacz też: język, języki świata	
Wikipedia w języku bawarskim	

Ta strona zawiera symbole fonetyczne MAF. Bez właściwego wsparcia renderowania wyświetlane mogą być puste prostokąty lub inne symbole zamiast znaków Unikodu.

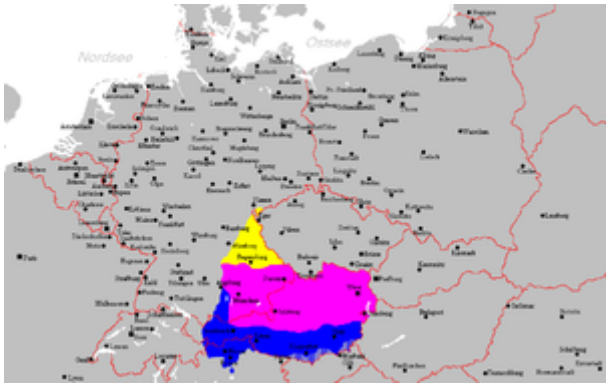

Dialekt bawarski

Źródło: „https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Dialekt_bawarski&oldid=59931340”

Tę stronę ostatnio edytowano 28 maj 2020, 14:18. Tekst udostępniany na licencji Creative Commons: uznanie autorstwa, na tych samych warunkach (http:https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.pl), z możliwością obowiązywania dodatkowych ograniczeń. Zobacz szczegółowe informacje o warunkach korzystania (http:https://foundation.wikimedia.org/wiki/Warunki_korzystania).